



Lakossági tájékoztató a Központi Orvosi Ügyelet működéséről

Ezúton tájékoztatjuk a Marcali kistérség lakosságát, hogy az orvosi ügyeleti ellátás az alábbiak szerint történik.

Hol és mikor érhető el a Központi Orvosi Ügyelet?

A lakosság sürgősségi ellátását, *amely sürgős szükség esetén vehető igénybe* a Központi Háziorvosi Ügyelet (8700 Marcali, Széchenyi u. 17-21.; telefonszám 85/310-515) biztosítja.

Az ügyeleti idő hétköznapokon 16-08 óráig, hétvégén, pihenő- és ünnepnapokon folyamatosan 24 órában tart. Ebben az időben lehet az ügyeleti rendelőben ellátásra jelentkezni, vagy telefonon az ügyelet segítségét kérni a 85/310-515-ös telefonszámon.

Milyen esetekben kérhetik az ügyelet segítségét?

A **háziorvosi ügyelet** fő feladata az alapszintű **sürgősségi ellátás**. Ez azt jelenti, hogy **elsősorban azoknak a háziorvosi teendőknek a rendelési időn kívüli ellátására szerveződött, amelyek a következő rendelési időig nem halaszthatók**, azaz elsősorban frissen kialakult betegségek, vagy már meglévő betegség állapot-rosszabbodása esetén kell mindenképpen az ügyelethez fordulni, amikor azonnali beavatkozás nélkül fennáll a tartós vagy maradandó egészségkárosodás veszélye.

Idült betegségek, egyszerű panaszok, halasztható esetekben lehetőség szerint a rendes rendelési időt vegyék igénybe, hiszen ügyeleti időben lényegesen nehezebben elérhető és kisebb számú a rendelkezésre álló diagnosztikus és terápiás lehetőségeink száma.

Rendszeresen szedett gyógyszerek esetében gondoskodjanak a háziorvosnál időben történő felíratásról. Ügyeleti időben csak újonnan szükségessé vált vagy életmentő gyógyszereket tudunk felírni, kedvezményes gyógyszerfelírásra nincs

lehetőség, és ügyeletes gyógyszerár is nehezebben érhető el, hiszen *Marcaliban éjszakai gyógyszerári ügyelet nincs.*

Hirtelen fellépő súlyos panaszok, életveszélyes állapotok, balesetek, közterületi rosszulletek esetén a lakosság közvetlenül is kérheti az Országos Mentőszolgálat segítségét a 104-es segélyhívó számon! Amennyiben bizonytalanok a beteggel való teendőket illetően, kérjék bizalommal telefonon keresztül az ügyeletes mentőtiszt segítségét, aki készséggel felvilágosítást ad a szükséges teendőkről.

Érdemes tudni és szem előtt tartani, hogy a háziorvosi ügyelet, bár mindig igyekszik a lehető leghamarabb segítséget nyújtani, reálisan nem képes az azonnali elérhetőség biztosítására, figyelembe véve azt, hogy *egy kivonuló ügyeletes orvos látja el 35 ezer ember sürgősségi alapellátását a kistérség egész területén.* A hívások torlódása esetén akár órák is eltelhetnek (két település közötti távolságot is figyelembe véve), mire egy adott vizsgálatra sor kerül.

Mivel sürgősségi ellátásról csak sürgős szükség esetén beszélhetünk, ezért olyan egészségi állapotban bekövetkezett változás esetén vehető igénybe, amikor ellátás hiányában a beteg közvetlen életveszélybe kerülne, illetve súlyos, vagy maradandó egészségkárosodást szenvedne. Azok az egészségben bekövetkezett változások, amelyek ebbe a körbe nem tartoznak bele, azok nem sürgősségi ellátási esetek.

Az indokolatlan esetekhez történő hívások miatt csökken az esély, hogy az ügyeletes autó időben érjen a valóban sürgős esetekhez!

A sürgős szükség körébe tartozó egyes egészségügyi szolgáltatásokról szóló 52/2006. (XII. 28.) EüM rendelet melléklete értelmében a sürgős szükség körébe tartozó, életet veszélyeztető állapotok és betegségek:

1. Életet veszélyeztető, vagy maradandó egészségkárosodás veszélyével járó (külső vagy belső) vérzés
2. Átmeneti keringés- és/vagy légzésleállással járó állapotok (Pl. embolia, Adams-Stokes-Morgagni szindróma, syncope, fulladások, életet veszélyeztető ritmuszavarok, klinikai halál állapota)
3. Életveszélyes endokrin- és anyagcsere állapotok, a folyadék- és ionháztartás életveszélyes zavarai
4. Központi idegrendszeri kompresszió veszélyével járó kórképek (Pl. agyödéma, fejfájás, szédülés, tumor, gyulladás, fejlődési rendellenesség, trauma)
5. Eszméletlen állapotok
6. Status epilepticus és tüneti görcsrohamok
7. Hirtelen fellépő látászavar, látásvesztés, "vörös szem", szemsérülés
8. Szepszis

9. Magas halálozású, vagy súlyos szövődmények kialakulásának veszélyével járó hirtelen fellépő, vagy progrediáló, nem-sebészeti betegségek és érkatasztrófák ellátása
10. Szülés, koraszülés, lepényleválás, súlyos terhességi toxémia, eclampsia újszülött ellátása, akut nőgyógyászati vérzés
11. Sokk megelőző és sokkos állapotok, életveszélyes allergiás és anaphylaxiás állapotok, szisztémás és poliszisztémás autoimmun betegségek krízis-állapotai
12. Az immunrendszer fokozott, vagy kóros működésén, illetve a csontvelői vérsejtképzés elégtelenségén alapuló heveny vérsejthiány-állapot
13. Vesezületett, vagy szerzett véralvadási zavar alapján létrejövő heveny életveszély
14. Akut légzési elégtelenség, légút szűkület (Pl. gégeödéma, asthmás roham, idegentest, fulladás)
15. Mérgezések
16. Akut hasi katasztrófák és azok képében jelentkező, nagy fájdalommal, görcsökkel járó kórképek (Pl. bélelzáródás, appendicitis, perforatio, méhenkívüli terhesség, petefészek ciszta megrepedése, tuboovariális tályog, kocsánycsavarodott cysta, kizárt sérv, epegörcs, vesegörcs, vérvizelés)
17. Égés-fagyás (III.-IV. fokú és nagykiterjedésű I-II. fokú, és/vagy az életminőség szempontjából különösen veszélyeztetett testtájat vagy a légutakat érintő)
18. Elsődleges sebellátás
19. Testüregek (koponya, mellkas, has) és parenchymás szervek (szív, tüdő, lép, máj, vese) sérülése
20. Compartement szindrómák
21. Nyílt törések és decollement sérülések
22. Amputációk (replantációs lehetőségekkel vagy azok nélkül)
23. Súlyos medencegyűrű törések
24. Politraumatizáció, többszörös sérülések
25. Búvárbalesetek, magassági betegség, keszonbetegség, barotrauma
26. Áramütés, elektrotrauma
27. Hő- és hidegártalom, kihülés, hypothermia, hyperthermia, napszúrás, hóguta
28. Súlyos akut sugárártalom és sugárbetegség
29. Öngyilkossági kísérlet és szándék, mentális állapottal összefüggő közvetlen veszélyeztető állapot
30. Heveny pszichés zavarok, pszichózisok
31. Infektológiai kórképek, melyek önmagukban vagy szövődményeik révén az életet veszélyeztető állapotot idéznek elő.

A betegellátás rendje

1. Rendelőben történő ellátás

A betegek ellátása a Marcali, Széchenyi u. 17-21. szám alatt található ügyeleti rendelőben történik. Az ellátást az ügyeletes orvos, és ápoló végzi.

2. Telefonos segítségkérés, helyszínen (lakáson) történő betegellátás

A lakáson történő ellátást a 47/2004. (V.11.) ESzCsM rendelet értelmében fekvőbeteghez, sérülthöz, folyamatos gyógykezelésre szoruló beteghez lehet kérni.

Lakáson történő ellátási igény esetén az Orvosi Ügyeletet a 85/510-355-ös telefonszámon érhetik el.

Tájékoztatjuk a lakosságot, hogy a telefonbeszélgetés rögzítésre kerül!

A telefonszámon az ügyeletes ápoló jelentkezik be, aki felveszi a beteg adatait és panaszait. Ehhez szükség van:

- **a beteg nevére**
- **születési idejére**
- **TAJ számára**
- **tartózkodási helyére**
- **pontos panaszaira**
- **a bejelentő nevére**
- **a beteg elérhetőségi telefonszámára.**

A hívás gyors felvételéhez kérjük a fenti adatokat készítsék elő!

Telefonos segítségkérés esetén még igen súlyos helyzetben is őrizték meg nyugalmukat, hiszen így van lehetőség a szükséges adatok leggyorsabb felvételére, és a beteg lehetőség szerinti leggyorsabb ellátására!

Kérjük hogy lehetőség szerint maga a beteg telefonáljon, vagy tartózkodjon a közelben, hiszen a pontos panaszokat leginkább maga a beteg tudja elmondani. Amennyiben lehetséges, testhőmérsékletét (lázát), vérnyomását, pulzusszámát, vércukor szintjét mérjék meg, és ezt jelezzék az ápoló felé.

Mi történhet a beteggel telefonos segítségkérés esetén?

Fenti adatok ismeretében az ügyeletes ápoló, illetve orvos dönt a további teendőkről, melyek a következők lehetnek:

- Telefonon keresztül tanáccsal ellátja a beteget a következő háziorvosi rendelés kezdetéig, és a beteg vizsgálata a háziorvosánál fog megtörténni a legközelebbi rendelési időben.
- A beteg rendelőbe történő behívása.

- Az ügyeletes orvost a beteghez a helyszínre küldi, és a beteg ellátása ügyeleti időben a beteg tartózkodási helyén fog megtörténni.
- Értesíti a Mentőszolgálatot, mely a helyszínre vonul, és a beteget kórházba szállítja.

Amennyiben a beteg állapotában változás áll be, azonnal értesítsék ismételten az Orvosi Ügyeletet!

Az ügyeleti betegellátás sorrendje

Ügyeleti időben a betegek ellátásának sorrendje sem a rendelőben, sem a lakáson nem érkezési/bejelentési sorrendben, hanem úgynevezett sürgősségi sorrendben történik. Azaz elsőként mindig a legsúlyosabb állapotú beteg kerül ellátásra.

A beteg számára súlyos, riasztó panaszok is lehetnek könnyebb megbetegedés következményei, és enyhe tünetek is lehetnek súlyos állapot következményei. A betegek állapotának megítélése, a sürgősségi sorrend felállítása ezért igen nagy szakértelmet kíván, és mindezekre tekintettel ez az ügyeletes orvos feladata.

Új beteg jelentkezése, vagy a már ellátásra jelentkezett beteg állapotának változása esetén az aktuális ellátási sorrend természetesen módosulhat. Ezért igen fontos, hogy az ügyeleti személyzetet a beteg állapotának változásáról azonnal és pontosan tájékoztassák.

Mindez az enyhébb panaszokkal, stabil állapotban lévő betegek esetén akár több órás várakozást is eredményezhet. Türelmüket és megértésüket kérjük, hiszen ennek nem a betegek felesleges várakoztatása, hanem a legsúlyosabb állapotú betegek lehetőség szerinti leggyorsabb ellátására való törekvésünk az oka!

Kérjük a lakosság türelmét és megértését, a hatékonyabb ellátás érdekében az ügyelet igénybevételének megfontolását, szükség esetén alternatív megoldás választását.

Ne feledje! Az orvosi ügyelet indokolatlan hívásával másik ember életét veszélyeztetheti!

**Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ
Központi Orvosi Ügyelete**